

Läsnyckel

Kapten Prometheus – Kroppstjuvarna del 2

av Benni Bødker

illustrationer av Lars Gabel

Hegas arbetsmaterial heter nu Läsnycklar – med lite mer fokus på samtal och bearbetning än tidigare. Vi vill att böckerna ska räckta länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Kapten Prometheus – Kroppstjuvarna är andra delen i en serie om brottsbekämparen Prometheus och hans unge medhjälpare Mats. De lever i Nya Amsterdam, en stad som styrs av den grymme doktor Calamari och hans organiserade brottslighet. Benni Bødker och Lars Gabels uppfinningsrika science fiction utspelar sig i en spännande mix av dåtid och framtid och med influenser från film-noir, steam-punk, Sherlock Holmes, actionspackade rymdepos och mörka serier som Sin City. I *Kapten Prometheus – Kroppstjuvarna* kämpar den hårdkokte detektiven Prometheus och hans högra hand mot monster som tagit mänsklig gestalt, ännu ett av doktor Calamaris otäcka påfund. Under jakten på monstren kommer de ifrån varandra, men i sista sekund dyker Prometheus lokomobil upp. Mats hinner sätta sig i säkerhet och kan ta upp striden igen.

För att riktigt kunna njuta av spänningen och läsa in de grafiska illustrationerna rekommenderar vi *Kapten Prometheus – Kroppstjuvarna* främst som egen läsning för lite äldre barn.

Och det finns fler böcker om kapten Prometheus: *Kapten Prometheus – I bläckfiskens tecken*.

Läs mer på författarens hemsida: benniboedker.dk

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Uppgifterna kan användas både individuellt och gemensamt i t ex boksamtal. Beroende på grupp och undervisningssituation kan ni välja att jobba med uppgifterna under läsningens gång, eller efteråt.

Tillsammans kommer ni säkert på många fler sätt att aktivera språket och sätta igång fantasin med hjälp av boken. Ta vara på era idéer!

Före läsningen

Har du läst *Kapten Prometheus – I bläckfiskens tecken*? Vad handlade den om? Vilka karaktärer minns du? Påminn dig/er och berätta för varandra.

Titta på omslagets fram- och baksida, men utan att läsa baksidestexten. Prata om vad det är för genre. Vad kan en kroppstjuv vara för något? Var och när tror du att boken utspelar sig? Vad på omslaget ger dig ledtrådar?

Beskriv de båda personerna i titelvinjetten. Vilka är de, tror du? Vad har de för relation till varandra?

Vem är mannen med motorglasögonen? Vad är det han tittar in i?

Vad står det på visitkortet på baksidan? Vad får du reda på om kapten Prometheus verksamhet?

Vad betyder intergalaktisk?

Kapten Prometheus beskrivs som en hjälte från kolonialkrigen i yttre rymden. Ta reda på/prata om vad en koloni är.

Slå upp bokens innehållsförteckning. Läs igenom kapitelrubrikerna och gör dig en bild av vad som kommer att hända i historien. Fantisera fritt kring rubrikerna och skapa en egen historia. Efter läsningen kan du se hur mycket som stämde.

Titta på kartan på första uppslaget och bilda dig en uppfattning om staden. Ser du var kapten Prometheus bor? Vilka bor i Alien town, tror du? Gå tillbaka till kartan under läsningens gång och titta var de platser som nämns ligger.

Nu har gruppen tillsammans skapat förförståelse, aktiverat egna känslor och är förhoppningsvis nyfiken på vad som händer när kapten Prometheus och Mats kämpar mot doktor Calamari och rymdmonstren som härjar i staden.

Innan du/ni börjar läsa boken, ta fram papper och penna (eller anteckna på tavlan)! Då kan du/ni skriva upp och förklara svåra ord eller annat du/ni kommer på under läsningens gång.

Nu läser vi!

Under läsningen

Kapten Prometheus – Kroppstjuvarna är en spänningsroman och det kan vara synd att bryta den starka rörelsen framåt i texten med frågor. För elever som behöver gå tillbaka i texten finns frågorna nedan att arbeta med efter varje kapitel. Svaren finns för det mesta i texten, men en del svar kräver egna efterforskningar och reflektioner.

Kapitel 1 Monstren på Merkur

1. Kapitel 1 avslutas med raden *"Och längre kom han inte i sin berättelse."* Vem berättar historien i bokens första kapitel, tror du? Är du osäker, läs det första stycket i kapitel 2.
2. Berättelsen utspelar sig på Merkur. Vad är det för plats? Vad får dig att förstå det? Hur beskrivs platsen?
3. Vilka lever på Merkur och hur är de?
4. Vad gör kapten Prometheus på Merkur?
5. Vad gör att kapten Prometheus segrar?
6. Kapten Prometheus skadades. Hur?
7. Vad är det kapten Prometheus mannar försöker plundra?
8. Hur beskriver kapten Prometheus sin rädsla (sid 12)?
9. Vad betyder det att kapten Prometheus senare blev ondskans överman?

Kapitel 2 På övervakningsuppdrag

10. Vilka stred mot varandra i kriget?
11. På vilken sida stred Prometheus? Vad i boken tyder på det?
12. Varför krigade man?
13. Vad jobbar kapten Prometheus som?
14. Vad är ujos?
15. Vad är det för speciellt med den infraröda kikaren?
16. Vem upptäcker han med kikaren? Varför är han farlig?
17. Vad är en hantlangare?
18. Vad får du reda på om Prometheus hus (sid 25)?

Kapitel 3 Fritt fall

19. Varför skuggar de Tomas?
20. Hur undkommer Tomas att bli skjuten?
21. Hur undviker Mats att störta ner i floden?

Kapitel 4 Förvandlingen på rymdcentret

22. Varför finns det avfyrningsramper vid det inter-planetariska rymdcentret?
23. Vilka träffar Mats på utanför rymdcentret?
24. Vad har de för uppgift?
25. Vad är en obehörig?
26. Vad händer med vakterna?
27. Hur kommer Mats på att det är något konstigt med vakterna?
28. Varför springer inte Mats omedelbart därifrån?
29. Varför vill Tomas stoppa honom?
30. Hur kom det sig att Tomas blev doktor Calamaris tjänare?
31. Hur kommer Mats undan monstren?

Kapitel 5 Eld och gas

32. Varför fungerar inte eld-kanonen på monstren?
33. Med vilket vapen besestrar de monstren?

Kapitel 6 Doktor Calamaris plan

34. Monstren är parasiter, vad innebär det?
35. Hur vet kapten Prometheus att vakterna är skurkar?
36. Vad betyder det att doktor Calamari allierat sig med monstren på Merkur?
37. Vem är Legrasse?
38. Varför tar inte kapten Prometheus emot Legrasses belöning?
39. Varför ber Mats om att få ta emot belöningen istället?

Svar

Kapitel 1 Monstren på Merkur

1. Kapten Prometheus
2. Merkur är en karg planet. Den ligger inte långt från solen. Där finns det kratrar. Merkur har förstörts av vulkanutbrott, fallande meteoriter och krig.
3. Där lever monsterlika varelser med vågräta pupiller. De är så olika människan som en varelse bara kan bli och är barbariska.
4. Han och hans soldater strider mot de otäcka varelserna där.
5. Kapten Prometheus och hans mannar var fler än monstren och hade bättre vapen.
6. Han träffades av ett skott och höll på att förlora armen.
7. De försöker plundra en helig plats där varelserna på Merkur gömt värdefulla saker.
8. Han beskriver den som kalla kårar längs ryggraden. Det är ungefär samma sak som rysningar.
9. Det betyder att han besegrade ondskan.

Kapitel 2 På övervakningsuppdrag

10. Europa mot Amerika
11. Han stred på Amerikas sida. Nya Amsterdam ligger på Manhattan, en stadsdel i den stad som idag kallas New York och som ligger i USA.
12. Båda världsdelarna ville härska över planeterna i rymden och invånarna där.
13. Han är privatdetektiv.
14. Det utomjordiska, kaptenens specialitet
15. Med den kan man se i mörkret som om det vore dag.
16. Han ser dvärgen Tomas, Calamaris hantlangare. Han utför doktor Calamaris order.
17. En hantlangare är en medhjälpare.
18. I huset finns underjordiska våningar med verkstad och garage. Här bevarar Prometheus sin hemliga utrustning.

Kapitel 3 Fritt fall

19. För att ta reda på vad han tänker göra. De misstänker att Calamari tänker slå till mot rymdcentret och kanske stjäla raketer.
20. Han kastar sig ner från taket och ut i luften.
21. Han startar sin Jet 200-svävare.

Kapitel 4 Förvandlingen på rymdcentret

22. För att man skickar iväg alla rymd-expeditioner härifrån.
23. Två vakter
24. De ska stoppa alla utan tillstånd från att ta sig in till centret.
25. En som inte har rätt att vara på en plats eller ta sig in på ett område.
26. De förvandlas till monster.
27. Han ser att deras pupiller är vågräta, precis som hos monstren på Merkur.
28. Han hamnar i trans och kan inte röra sig ur fläcken.
29. Han vill inte ha några vittnen.
30. Doktor Calamari räddade honom från att dö i en eldsvåda.
31. Kapten Prometheus kommer och räddar honom med sin lokomobil.

Kapitel 5 Eld och gas

32. De är vana vid värmen eftersom de kommer från en planet nära solen.
33. De besegrar dem med kanonen som laddats med en gas-granat.

Kapitel 6 Doktor Calamaris plan

34. De tar över andra varelser och ser sedan ut som dessa.
35. De har tatueringar i en bläckfisk, tecknet på att man är en av doktor Calamaris brottslingar.
36. Det betyder att han slagit sig samman med dem för att samarbeta.
37. En polisinspektör
38. Han vill inte få den uppmärksamhet som följer med en belöning.
39. För att ge den till kapten Prometheus så att han kan utveckla nya vapen och sådant som behövs för att vinna striden mot doktor Calamari.

Arbeta vidare

Äventyret som tidningsreportage

Mats skriver ner allt kapten Prometheus berättar, utifall att det skulle bli publicerat i någon tidning framöver. Låtsas att du är Mats och skriv om äventyret med kroppsjägarna som en tidningsartikel. Arbeta med ingress, och skapa spänning med intresseväckande rubrik, mellanrubriker och kanske en bildtext ifall du ritat en bild till din artikel. En ingress är en kort och koncentrerad sammanfattning av artikeln som följer direkt efter rubriken.

På löpsedeln

Nyheten att kroppsjägarna och doktor Calamari besegrats för den här gången, gör att staden kan dra en lättnadens suck, och den hamnar först på löpsedlarna. Rita och skriv löpsedeln till Nya Amsterdams egen nyhetstidning.

Bruksanvisning till Jet 200

I stadens tidning gör de reklam för den nya svävaren Jet 200. Titta i annonsen på sidan 35. Vilket språk är den skriven på? Vad står det i den första delen? Bruksanvisningen längre ner på sidan är lite svårtydd. Skriv en egen till de fyra bilderna.

Nya Amsterdam

Nya Amsterdam är en fantasistad i berättelsen om kapten Prometheus, men staden har faktiskt funnits på riktigt och finns kvar, men heter idag något annat. Forska om New Amsterdam, sökningen går lättare med det engelska namnet, och ta reda på varför staden hette New Amsterdam och vad staden heter idag.

När ni tagit reda på vilken stad det rör sig om, leta reda på tecken i text och bild som ger ledtrådar om var vi befinner oss. Jämför i klassen vilka ni funnit.

Framtid eller dåtid?

När utspelar sig *Kapten Prometheus – Kroppstjuvarna*? Den frågan är inte helt lätt att ge ett entydigt svar på. Vad tycker du, är det dåtid eller framtid? Vad talar för att det skulle vara framtid/dåtid? Samla belägg i texten. Kan det rent av vara en blandning? Diskutera i klassen.

Militära grader

Kapten Prometheus utsågs till kapten efter att framgångsrikt ha fört sina mannor till seger på planeten Merkur. En tjänstegrad är en titel som anger en persons nivå i hierarkin. Vilka andra militära grader känner du/ni till? Samla grader i klassen och se om ni kan placera dem rätt i hierarkin.

Med ett evigt skratt på läpparna

Doktor Calamari räddade Tomas från att dö i en eldsvåda, men branden skadade Tomas så svårt att han alltid går runt med ett galet flin i ansiktet. Låter det bekant? Då har du kanske sett Batmanfilmerna och tänker på Jokern som också fick sin mun vanställd till ett evigt leende. Onda människor som inte kan sluta le är ett motiv som inspirerat många och det finns faktiskt både en bok och en film som heter *Skrattmänniskan*.

Har du läst fler böcker med onda karaktärer? Hur beskrevs de? Vad hade gjort dem onda?

Doktor Calamari

"Hans planer är så stora och hemska att du inte skulle tro mig om jag berättade det." Så låter det när kapten Prometheus beskriver doktor Calamari. Vad är det för ohyggligt han inte vill berätta om? Skriv ner vilka planer du tror att doktor Calamari smider.

Visitkort

På omslaget ser du kapten Prometheus visitkort, men vi får inte se doktor Calamaris visitkort. Hur ser det ut? Rita/måla och formulera en säljande text om doktor Calamaris verksamhet.

Associationer

Benni Bødkers text är full med namn och ord som påminner om andra ord, bara något litet har förändrats, ändå vet man exakt vad han menar. I fantasistaden Nya Amsterdam finns det ujos, aeronauter och planeten heter Merkur. De låter som ufos, astronauter och planeten Merkurius, eller hur? På samma vis har han gjort med namnen. Doktor Calamari låter nästan som doktor Caligari, en berömd stumfilmsfigur och kapten Prometheus har lånat sitt namn från en grekisk gud, Prometheus. Forska om guden Prometheus och se om ni förstår varför kaptanen uppkallats efter just honom.

Bläckfisk-tatuering

Alla i doktor Calamaris brottsorganisation tatueras med en bläckfisk. Varför tror du att han valt just den symbolen?

Mycket läsnöje!